

WIEŚCI

POWIATOWE

BEZPŁATNY BIULETYN INFORMACYJNY STAROSTWA POWIATOWEGO W CZĘSTOCHOWIE

XIX DOŻYŃKI POWIATU CZĘSTOCHOWSKIEGO W KONOPISKACH 26.08.2018

12.15 - ZBIÓRKA UCZESTNIKÓW XIX DOŻYŃEK POWIATOWYCH
Z WIĘNCAMI PRZY GMINNYM CENTRUM KULTURY I REKREACJI
W KONOPISKACH UL. SPORTOWA 60 (ZBIORNIK PAJĄK)

DEKORACJA GOŚCI

12.30 - FORMOWANIE KOROWODU DOŻYŃKOWEGO

12.40 - PRZEMARSZ KOROWODU DOŻYŃKOWEGO

13.00 - MSZA ŚWIĘTA DOŻYŃKOWA - KOŚCIÓŁ PW. ŚW. WALENTEGO W KONOPISKACH

14.30 - OFICJALNE ROZPOCZĘCIE XIX DOŻYŃEK POWIATU CZĘSTOCHOWSKIEGO
WYSTĄPIENIE STAROSTY CZĘSTOCHOWSKIEGO I WÓJTA GMINY KONOPISKA

15.00 - WYSTĄPIENIA GOŚCI DOŻYŃKOWYCH

15.40 - PREZENTACJE ARTYSTYCZNE ZESPOŁÓW I WIĘNCÓW DOŻYŃKOWYCH

17.00 - ZESPÓŁ KRYWAŃ

18.20 - CD. PREZENTACJI ARTYSTYCZNYCH ORAZ OGŁOSZENIE WYNIKÓW

POWIATOWYCH KONKURSÓW DOŻYŃKOWYCH

WIĘNCE DOŻYŃKOWE, PRZODUJĄCY PRODUCENT ROLNY,
EKOLOGICZNA ZAGRODA 2018

20.00 - GWIAZDA WIECZORU GRZEGORZ POŁOZEK

21.30 - ZAKOŃCZENIE UROCZYSTOŚCI DOŻYŃKOWYCH.

W BIEŻĄCYM NUMERZE:

- 2 Słowo Starosty
- 3-4 Szpital w Blachowni – nowy rozdział
- 4-5 Przegląd inwestycji drogowych przez Zarząd Powiatu Częstochowskiego
- 5-6 Kolejne informacje dotyczące autostrady A1
- 6-7 Niskie bezrobocie w Powiecie Częstochowskim
- 7-8 Program szczepień przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego HPV
- 8-9 Uczczono pamięć bohaterów polskiej wsi
- 9-10 Powiatowy Festiwal Żniwny
- 10-11 Złotopotocki pstrąg miał swoje 22. święto
- 11-12 I wojna światowa i początek niepodległości na ziemiach powiatu częstochowskiego
- 12-13 Droga do niepodległości - od strony prawej do lewej. Strona lewa.
- 14 Dobra robota czyli sprawność na co dzień
- 15 Życie jako choroba śmiertelna - felieton
- 16 Powiatowa Rada ds. Osób Niepełnosprawnych w Domu Pomocy
- 17-18 Społecznej w Blachowni
- 18-19 Wymiana międzywojewódzka przedszkoli partnerskich – Przedszkole Happy Bees z Wrocławia/ Przedszkole w Lubojnie
- 20-21 Balonowa Jura po mistrzowsku
- 21 Mistrzostwa Europy w speedrowerze
- 21-22 Zabytkowe pojazdy w gminie Janów
- 22 Kłomnicki rajd rowerowy
- 23 Wakacje nad Jeziorem Bodeńskim
- 23 W sierpniu rusza II nabór Obywatel.IT – ponad 1 mln zł dla gmin na rozwój kompetencji cyfrowych

THE KONOPISKA
POZNAT Z BLISKA

ORGANIZATORZY ZASTRZEGAJĄ SOBIE PRAWO DO ZMIAN W PROGRAMIE

Słowo Starosty

Szanowni Państwo

30 lipca br. odebrałem z rąk wojewody śląskiego Jarosława Wieczorka kolejną promesę gwarantującą wypłatę środków na usuwanie skutków powodzi, która dotknęła nasz region w 2010 r.

Promesa opiewająca na kwotę 3 mln 80 tys. zł wykorzystana zostanie na przebudowę dwóch dróg powiatowych: drogi nr 1076 w gminie Blachownia (ul. Podmiejska w Wyrazowie) i drogi nr 1114 w gminie Lelów (droga Lelów - Turzyn - Wygiełzów). Warto zaznaczyć, że jest to najwyższa przyznana kwota w województwie śląskim w czwartej turze środków przekazanych przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji. Środki na usuwanie klęsk żywiołowych trafiły także do gmin: Blachownia, Dąbrowa Zielona, Konopiska i Lelów.

Przełom sierpnia i września to dla rolników czas na świętowanie zakończenia żniw i prac polowych. Serdecznie zapraszam wszystkich na

XIX Dożynki Powiatu Częstochowskiego, które odbędą się 26 sierpnia w Konopiskach. Podczas tego wielkiego święta rolnicy z naszego regionu mogą się spotkać w dużym gronie, podzielić doświadczeniem i wspólnie świętować zakończenie zbiorów zgodnie z ludową przyspiewką: *Na początku w żniwa w kość dały upały, a potem to znowu deszcze przeszkadzały. Aleśmy się jakoś z wszystkim uporali, abyśmy tu dzisiaj z wami świętowali.*

Starosta Częstochowski
Krzysztof Smela

Sprostowanie

W ostatnim wydaniu Więści Powiatowych wkraść się błąd. Autorami artykułu o Ogólnopolskim Konkursie „Bezpieczne Gospodarstwo Rolne” byli państwo Ewelina Sapała i Marian Stępień. Autorów serdecznie przepraszamy pomyłkę.

red.

Szpital w Blachowni – nowy rozdział

1 lipca br. nastąpiła zmiana na stanowisku dyrektora szpitala w Blachowni. Odszedł Tomasz Kołodziejski, który szpitalem zarządzał przez ostatnie 3 lata, a na jego miejsce przyszedł Janusz Adamkiewicz – wieloletni były dyrektor Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego na Tysiącleciu i były dyrektor częstochowskiej Stacji Pogotowia Ratunkowego. Czym ta zmiana była spowodowana i co ona oznacza dla szpitala? – o odpowiedź na te pytania poprosiliśmy obu dyrektorów – byłego i obecnego.

Wiele osób zastanawia się, dlaczego ze szpitala odchodzi dyrektor, który udowodnił, że jest świetnym menadżerem i który potrafił współpracować zarówno z samorządem powiatowym, jak i z pracownikami szpitala. Czy możecie Panowie uchylić rąbka tajemnicy?

T. Kołodziejski – To żadna tajemnica. Po prostu druga firma, w której pracowałem w tym samym czasie, co w szpitalu, weszła do grupy PZU Zdrowie i jednym z warunków mojego funkcjonowania jako prezesa zarządu tej firmy był wymóg, że mogę pracować tylko w jednym miejscu i obowiązuje mnie zakaz konkurencji. Tak więc z wielkim żalem musiałem pożegnać się z Polską Grupą Medyczną i ze szpitalem w Blachowni, by kontynuować pracę w mojej macierzystej jednostce, czyli w Centrum Medycznym św. Łukasza. Z PGM rozstaliśmy się w bardzo sympatycznej atmosferze. Myślę, że moje dalsze relacje zarówno z panem dyrektorem Adamkiewiczem jak i Zarządem nadal będą układały się pozytywnie.

J. Adamkiewicz – Dla mnie propozycja Polskiej Grupy Medycznej, bym przejął po panu Kołodziejskim kierowanie szpitalem była dużym zaskoczeniem. Nie ukrywam, że było mi bardzo miło, tym bardziej, że moją kandydaturę wskazał dyrektor Kołodziejski. Podjąłem się tego zadania nie tylko dlatego, że mam duże doświadczenie w zarządzaniu placówkami służby zdrowia, ale także dlatego, że szpital w Blachowni, co podkreślał zawsze dyrektor Kołodziejski, ma bardzo dobre perspektywy rozwojowe wynikające zarówno z jego lokalizacji, jak i zaangażowania inwestora, czyli spółki Scanmed, której jak widać, bardzo zależy na tym szpitalu.

Przez trzy lata ostatnie lata w szpitalu wprowadzono wiele zmian, zrealizowano poważne inwestycje. Co, zdaniem Panów, można uznać za największy sukces?

T. Kołodziejski – Największym sukcesem jest to, że udało nam się zbudować zespół, który się wzajemnie wspiera i wspiera. Mówię o skonsolidowanym zespole pielęgniarsko-lekarskim. Ważne jest również to, że po dwóch latach funkcjonowania OIOM-u bez kontraktu, udało nam się zdobyć finansowanie NFZ dla tego oddziału. Dziś możemy się pochwalić 8-łóżkowym, bardzo dobrze wyposażonym oddziałem intensywnej terapii służącym mieszkańcom powiatu częstochowskiego, ale nie tylko, bo również powiatu lublinieckiego, kłobuckiego, a także miasta Częstochowy. Ważne jest także, że poszliśmy bardzo do przodu jeśli chodzi o zabiegi laparoskopowe oraz zabiegi endoprotezoplastyki stawów kolanowych i biodrowych. W 2017 roku wykonaliśmy ponad 300 takich operacji, co stawia nas na dosyć wysokiej lokacie w kraju. Sukcesem jest także, że tuż przed moim odejściem podjęto działania zmierzające do budowy nowego

bloku operacyjnego. To zadanie będzie realizował już dyrektor Adamkiewicz.

J. Adamkiewicz – Będę również realizował kolejne zadanie, czyli generalny remont oddziału ginekologiczno-położniczego i neonatologicznego oraz pediatrycznego. Są to oddziały bardzo potrzebne, zwłaszcza teraz, gdyż po zamknięciu oddziału na Tysiącleciu wiele pacjentek nie chce leczyć się w Częstochowie i wyjeżdża do Bielska-Białej, Tarnowskich Gór, Katowic, a ostatnio nawet do Radomska. Chcemy stworzyć miejsce, dzięki któremu nie będą musiały daleko jeździć. Nie zamierzamy działać na zasadzie konkurencji dla częstochowskich szpitali, po prostu odpowiadając na lokalne potrzeby chcemy zagwarantować kobietom jak najlepsze warunki do porodu.

Plany są ambitne: nowy blok operacyjny, remont oddziału ginekologiczno-położniczego i neonatologicznego oraz pediatrycznego. A co potem?

J. Adamkiewicz – Plany, które przedstawiliśmy, realizowane będą przez najbliższy rok, może półtora, więc na razie nie ma potrzeby sięgać w daleką przyszłość. Oczywiście, mam już w głowie różne pomysły, ale będę o nich mówił dopiero wtedy, gdy pojawi się szansa na ich realizację. Wcześniej jednak chciałbym we współpracy z władzami pozyskać środki zewnętrzne, (np. unijne lub z ochrony środowiska) na zagospodarowanie parku wokół szpitala. Myślę, że byłby to olbrzymi plus dla tej placówki. Nie ukrywam, że bardzo liczę na wsparcie władz powiatu w tym zakresie. A że do tej pory powiat wielokrotnie udowodnił, że bardzo mu zależy na szpitalu w Blachowni, mam nadzieję, że także teraz nie odmówi nam pomocy.

Czego życzyć szpitalowi i pacjentom. Dziękuję Panom za rozmowę.

Grażyna Folaron

Tymczasem w szpitalu trwa remont bloku operacyjnego. Efekty zaczynają być widoczne. We wrześniu ma się zakończyć i wszystko wskazuje na to, że tak będzie.

Przegląd inwestycji drogowych przez Zarząd Powiatu Częstochowskiego

W czwartek, 02 sierpnia 2018 r. Zarząd Powiatu Częstochowskiego w składzie: Starosta Częstochowski Krzysztof Smela, Wicestarosta Henryk Kasiura oraz członek Zarządu Jan Miarzyński, wraz z Dyrektorem Zarządu Dróg Powiatowych w Częstochowie Bożeną Zalewską, jej zastępcą Romanem Pakułą oraz inspektorem nadzoru Mariuszem Dońcem zapoznali się ze stanem prac inwestycyjnych na drogach powiatowych.

Wizytacja dotyczyła zarówno inwestycji będących w toku, jak i tych niedawno zrealizowanych oraz planowanych do realizacji w 2018 r.

Trasa objazdu obejmowała następujące inwestycje:

- Przebudowa drogi powiatowej nr 1060 S w m. Marianka Rędzińska, gmina Rędziny na długości 2,37 km. Wartość zadania 4.490.587,87 zł.
- Przebudowa drogi powiatowej nr 1025 S na odcinku Rybna – DW 483 i drogi powiatowej Nr 1059 S w m. Mykanów (odcinek rondo - kościół), gm. Mykanów na długości 3,14 km. Wartość zadania 7.800.000,00 zł.
- Przebudowa drogi powiatowej Nr 1025 S na odc. Widzów – DK 91, gmina Kruszyna na długości 1,5 km. Wartość zadania 1.045.782,90 zł.
- Wykonanie nowej nawierzchni na drodze powiatowej nr 1030 S na odc. Kłomnice - Zawada, gmina Kłomnice na długości 1,0 km. Wartość zadania 462.719,85 zł.
- Przebudowa drogi powiatowej Nr 1024 S w m. Rzerzeczyce, gmina Kłomnice na długości 1,03 km. Wartość zadania 2.146.339,42 zł.
- Budowa chodnika wraz z odwodnieniem przy drodze powiatowej nr 1060 S w m. Wancerzów, gmina Mstów na długości 820 mb. Wartość zadania 552.830,89 zł.
- Wykonanie nowej nawierzchni na drodze powiatowej Nr 1040 S na odc. Małusy Wilk. – Kobyłczyce, gmina Mstów na długości 1,0 km. Wartość zadania 617.531,09 zł.
- Budowa chodnika wraz z odwodnieniem przy drodze powiatowej Nr 1040 S w m. Kobyłczyce, gmina Mstów na długości 500 mb. Wartość zadania 578.578,56 zł.
- Przebudowa drogi powiatowej Nr 1041 S na odc. Małusy Wielkie – Żuraw, gmina Janów na długości 3,152 km. Wartość zadania 2.754.025,35 zł.

Powiatowy Zarząd Dróg w Częstochowie w bieżącym roku prowadzi 26 inwestycji na drogach powiatowych na terenie wszystkich 16 gmin powiatu. Wizytacja wszystkich inwestycji drogowych w ciągu jednego wyjazdu nie byłaby możliwa. Dlatego Zarząd Powiatu postanowił podzielić lustrację prowadzonych inwestycji na kilka wyjazdów.

R. Pakuła

DP 1024 S m. Rzerzeczyce 2 - przebudowa w trakcie realizacji

DP 1025 S Kokawa - Rybna - przebudowa w trakcie realizacji

DP 1025 S Widzów - DK 91 1 - przebudowa zakończona

DP 1040 S m. Kobyłczyce - Budowa chodnika 1

DP 1060 S m. Marianka Rędzińska - przebudowa w trakcie realizacji

DP 1060 S w m. Wancerzów - Budowa chodnika w trakcie realizacji

Kolejne informacje dotyczące autostrady A1

Budowa brakującego 138 km odcinka autostrady A1 od Pyrzowic do Łodzi jest podzielona na dwa etapy. Pierwszy 57 km odcinek od Rzęsawy do Pyrzowic powinien być gotowy w połowie 2019 roku. Na pewno autostrada zostanie wybudowana na odcinku od Wyrazowa (węzeł Błachownia) do Pyrzowic.

Taka sytuacja prawdopodobnie przyczyni się do zmniejszenia utrudnienia przejazdu w samej Częstochowie, która będzie zakorkowana w związku z planowaną rozbudową ul. Wojska Polskiego, jako części trasy DK-1 na odcinku od Al. Jana Pawła II do skrzyżowania z ul. Rakowską wraz z budową skrzyżowań dwupoziomowych - jedno z ul. Legionów drugie natomiast z ul. Krakowską i Rejtana oraz budową nowej estakady przy Alei Pokoju.

Wracając do autostrady, w związku z dużymi opóźnieniami robót przez wykonawcę jakim jest włoska firma Salini, trudno będzie dotrzymać terminu na budowę obwodnicy Częstochowy - od węzła Błachownia do węzła Rzęsawy. Nie dość, że roboty drogowe są w powijakach, to jeszcze dwa postawione już na obwodnicy wiadukty trzeba rozebrać z powodu złej mieszanki betonu, jaka została użyta przy budowie.

Uruchomienie autostrady A1 od Wyrazowa (węzeł Blachownia), czy później od węzła Rząsawy do Pyrzowic i dalej do Gorzyczek na granicy z Czechami poprawi w tym kierunku komfort jazdy i skróci przejazd samochodów. Niestety, podróż samochodem z Pyrzowic w kierunku Krakowa, Górnego Śląska czy Cieszyna do połowy 2022 roku będzie bardzo uciążliwa w związku z planowaną od przyszłego roku budową drugiej jezdni na trasie S1 między Podwarpem a Pyrzowicami. Dlatego duża część kierowców mających taki cel podróży pozostanie na DK-1 i dojedzie z Częstochowy do Podwarpia krótszą, bez remontów trasą starej „gierkówki”.

Drugi 81 km odcinek przyszłej autostrady od Częstochowy (Rząsawy) do Łodzi (Tuszyn) w śladzie obecnej „gierkówki” został podzielony na pięć fragmentów:

- A. od węzła Rząsawy do granicy województwa łódzkiego,
- B. granica województw łódzkiego i śląskiego do węzła w Radomsku,
- C. od węzła Radomsko do węzła Kamińsk,
- D. od węzła Kamińsk do węzła Bełchatów (Piotrków Trybunalski),
- E. od węzła Bełchatów do węzła Tuszyn.

Tylko ten pierwszy 17 km odcinek przebiega przez Powiat Częstochowski w gminach Rędziny, Mykanów, Kruszyna i na jego budowę GDDKiA w Katowicach 24 lipca br. podpisała z przyszłym wykonawcą umowę zaprojektuj – wybuduj. Odcinek ten do końca 2022 roku zbuduje firma Polaqua. Koszt inwestycji wyniesie prawie 600 mln zł. 17 km fragment drogi obejmie węzeł w Mykanowie i 16 innych obiektów inżynierskich, tj. most nad torami relacji Częstochowa – Chorzew - Siemkowice, cztery wiadukty w ciągu autostrady, cztery wiadukty nad autostradą, trzy duże przejścia dla zwierząt i cztery przejścia gospodarcze, urządzenia ochrony środowiska, oświetlenie drogowe i urządzenia bezpieczeństwa ruchu drogowego. W przyszłości przed nami będzie przebudowa dróg lokalnych, gminnych i powiatowych, które obecnie dochodzą do „jedyńki”. W najbliższym czasie powinny także rozstrzygnąć się przetargi na wybór wykonawcy pozostałych czterech odcinków autostrady w województwie łódzkim.

Trasa A1 na tym fragmencie będzie miała trzy pasy ruchu w każdą stronę i pasy awaryjne. Nawierzchnia będzie betonowa. To jedyny fragment drogi w Polsce, który zostanie wybudowany w miejscu ogólnodostępnej drogi DK-1. Rozwiązanie to jest powszechnie krytykowane, szczególnie przez mieszkańców miejscowości leżących przy „gierkówce”.

Po budowie A1 stracą oni dostęp do bezpłatnej drogi, którą codziennie dojeżdżają do pracy czy szkoły. Samorządom udało się jedynie wynegocjować budowę ciągu drogi serwisowej biegnącej wzdłuż autostrady od węzła Mykanów do Bogusławic, na której będzie udostępniony ruch lokalny. Trudno sobie wyobrazić co się będzie działo w 2019 r. po rozpoczęciu budowy autostrady od Częstochowy do Tuszyna.

Już od dwóch lat jadący „gierkówką” stoją w Rząsawach w kilometrowych korkach z powodu budowy tylko jednego węzła, a co dopiero będzie przy budowie całej drogi po śladzie istniejącej „gierkówki”.

Na objazd w czasie budowy autostrady Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad wybrała drogę krajową 91 od Częstochowy przez Rędziny, Kłomnice, Radomsko do Piotrkowa Trybunalskiego, która nie przystosowana do takiego ruchu, szybko się zakorkuje. Już teraz jest to widoczne w czasie wypadków na drodze szybkiego ruchu DK1. Wąskim gardłem są też dwa ronda, jedno na początku „91” w Częstochowie gdzie auta jadące na wprost stoją w korku, podczas gdy pas do skrzyżowania jest zupełnie pusty, a drugie na rozjeździe w kierunku Mstowa, które są tylko z jednym pasem ruchu i właśnie go tamują. Szkoda, że pięć lat temu miasto Częstochowa przebudowując „91” zawęziła drogę w kierunku Rędzin i w/w dwa ronda do jednego pasa, mimo że było miejsce na dwa w jednym kierunku. To oznacza, że w czasie prac przebudowy autostrady trzeba spodziewać się ogromnych utrudnień. Ruch w obu kierunkach będzie się odbywał na jednej jezdni. Potrzebna będzie duża cierpliwość kierowców i zarezerwowany przez nich dłuższy czas podróży. I taki stan rzeczy będzie nas czekał przez najbliższe cztery lata do końca 2022 roku. Potem, gdy zakończy się budowa brakującego odcinka autostrady A1, drogi ekspresowej S1 od Pyrzowic do Podwarpia oraz przebudowy „1” i DK 46 w Częstochowie należy rozpocząć przebudowę DK-91 od Rudnik do Radomska i Piotrkowa Trybunalskiego (o którą już od 15 lat zabiegały samorządy gminy i powiatu oraz mieszkańcy pobliskich miejscowości) oraz „1” od Częstochowy do Katowic.

Jednak komfortu jazdy od Częstochowy do Radomska na drodze „91” i na „1” od Częstochowy do Katowic zbytnio nie poprawimy z uwagi na fakt, że wielu kierowców będzie chciało jechać „91” i „1”, które będą stanowić bezpłatną alternatywę po wprowadzeniu opłat na autostradzie A1.

Jan Miarzyński

Członek Zarządu Powiatu Częstochowskiego

Niskie bezrobocie w Powiecie Częstochowskim

W końcu lipca 2018 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie wynosiła 3031 bezrobotnych mieszkańców powiatu częstochowskiego, co stanowiło 42,8% wszystkich bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Częstochowie. W mieście Częstochowa liczba bezrobotnych wynosiła 4059 osób (57,2%).

W porównaniu z grudniem 2017 r. poziom bezrobocia zmniejszył się o 685 osób, tj. o 18,4%, a w porównaniu z lipcem 2017 r. zmniejszył się o 954 osoby, tj. o 23,9%. Spadek osób bezrobotnych wystąpił we wszystkich gminach, chociaż w różnym stopniu. Stopa bezrobocia na koniec czerwca 2018 r. wynosiła w powiecie częstochowskim 7,3%, kraj 5,9%,

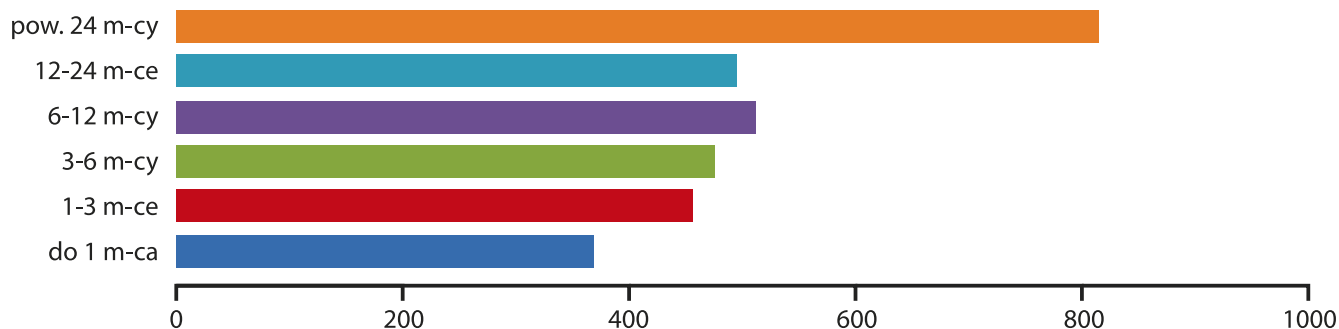
województwo śląskie 4,5%. Jak widać z powyższych danych mimo realnego dość dużego spadku to jednak w stosunku do stopy bezrobocia w kraju i w województwie śląskim utrzymuje ono się na wyższym poziomie. Zapewne ma to duży związek z mniejszą liczbą podmiotów gospodarczych na obszarach wiejskich, ale również jak np. w gminie Koniecpol i Blachownia

w przeszłości likwidacją kluczowych zakładów produkcyjnych. Odbudowa rynku pracy na terenach rolniczych mniej zurbanizowanych jest trudniejsza. Potencjalni pracodawcy szukają terenów inwestycyjnych bliżej większych aglomeracji miejskich czy podmiejskich. W populacji osób bezrobotnych kobiety w powiecie częstochowskim stanowiły 1709 osób tj. 56,4%. Natomiast mężczyźni 1322 osoby tj. 43,6%. Ponad 80% bezrobotnych w powiecie zamieszkuje na wsi. Osoby

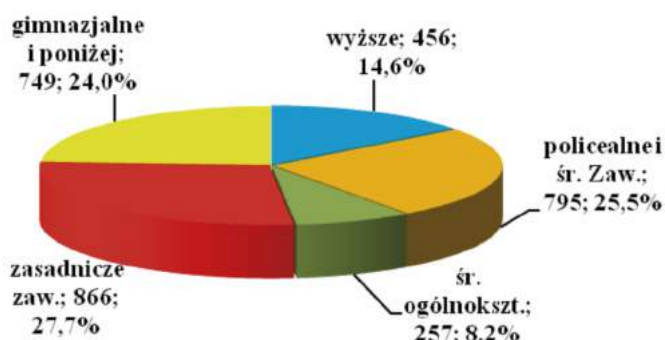
będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy w powiecie częstochowskim stanowiły na koniec lipca br. ponad 82% ogółu bezrobotnych. W grupie tej są osoby długotrwale bezrobotne tj. zarejestrowane w urzędzie ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat.

Szczegółową analizę struktury bezrobotnych w powiecie częstochowskim przedstawiają poniższe wykresy.

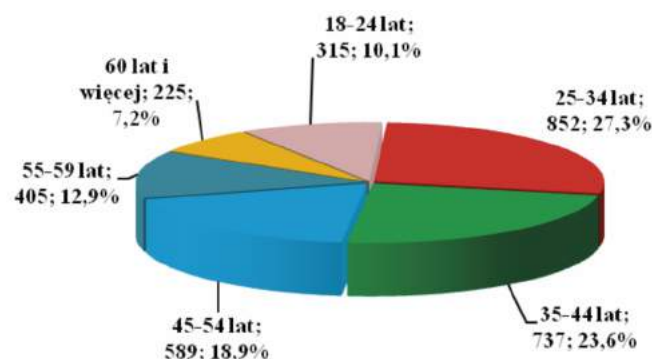
Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy. Stan w końcu czerwca 2018 r. Powiat częstochowski

Struktura bezrobotnych według wykształcenia. Stan na 30.06.2018 r. Powiat częstochowski

Struktura bezrobotnych według wieku. Stan na 30.06.2018 r. Powiat częstochowski

Poziom i struktura bezrobocia nierozzerwalnie związana jest z oferowaną przez przedsiębiorców liczbę wolnych miejsc pracy. Od stycznia do lipca 2018 r. pracodawcy z powiatu częstochowskiego zgłosili do urzędu pracy 2305 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (w tym 671 ofert pracy subsydiowanej tj. roboty publiczne, prace interwencyjne, staże itp.). Wśród zgłoszonych niesubsydiowanych ofert pracy najwięcej skierowanych było do:

kierowców samochodu ciężarowego, kierowców ciągnika siodłowego, kierowców samochodu dostawczego, monterów konstrukcji stalowych, murarzy, monterów ociepleń budynków oraz szwaczek maszynowych.

Henryk Kasiura
Wicestarosta Częstochowski

Program szczepień przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego HPV

Już po raz piąty Starostwo Powiatowe w Częstochowie realizuje „Program profilaktyczny – szczepienia przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego HPV” w 2018 roku.

Programem szczepień przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) w 2018 r., podobnie jak w latach ubiegłych, objęte zostały dziewczęta urodzone w 2007 r., zamieszkałe na terenie powiatu częstochowskiego. W ramach realizacji programu Starostwo Powiatowe w Częstochowie przewidywało zaszczepić ok. 52% populacji, tj. 310 dziewcząt. W rezultacie na szczepienie zdecydowało się 211 rodziców, tym samym na przełomie miesiąca maja i czerwca wyżej wymieniona liczba dziewczynek zaszczepiona została pierwszą dawką szczepionki. Zainteresowanie programem w stosunku do roku 2017 jest większe. W ubiegłym roku

z bezpłatnych szczepień skorzystały jedynie 173 11 – letnie dziewczęta. Taka sytuacja spowodowana była nasilającym się w Polsce ruchem antyszczepionkowym, który sprawił, że wielu rodziców obawiało się, że szczepienia przeciw HPV szkodliwe są dla zdrowia dzieci i zdecydowało się ich nie szczepić. Pojawiające się artykuły w prasie, internecie na temat ubocznych skutków szczepień, jak również emitowane programy telewizyjne spowodowały strach i obawę rodziców przed szczepieniami. Jednakże w latach poprzednich program cieszył się dużym zainteresowaniem. W 2014 r. z bezpłatnych szczepień skorzystały 362 dziewczynki, w 2015 r. – 355

dziewcząt, natomiast w 2016 – 273. Program realizowany jest od 6 lutego br. r. do końca listopada.

Szczepienia finansowane są z budżetu powiatu częstochowskiego. Kwota jaką władze powiatu częstochowskiego przeznaczyły na jego realizację wynosi 130.000 zł. Program obejmuje przeprowadzenie edukacji zdrowotnej dzieci i rodziców dotyczącej zwiększenia świadomości na temat zagrożeń związanych z wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV), przeprowadzenie kampanii promocyjno – informacyjnej, zakup szczepionki czterowalentnej przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego

(HPV), typ: 6,11,16,18, uzyskanie pisemnej zgody od rodziców lub opiekunów prawnych na wykonanie cyklu 3 profilaktycznych szczepień, kwalifikację dziewcząt do szczepień, badania lekarskie, a także wykonanie cyklu 3 profilaktycznych szczepień dla jednej osoby. Program, podobnie jak w latach ubiegłych, realizuje NZOZ Przychodnia Lekarska SANUS, mieszcząca się w Częstochowie przy ul. Kopernika 45. Placówka realizując program korzysta z podwykonawców, przychodni lekarskich z terenu gmin powiatu częstochowskiego.

MK

Uczczono pamięć bohaterów polskiej wsi

12 lipca 2018 r. obchodzono w całym kraju Święto Walki i Męczeństwa Wsi Polskiej. Centralnym elementem obchodów uroczystości była Msza Święta odprawiona w Kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej na Jasnej Górze, sprawowana w intencji ofiar i bohaterów II wojny światowej – mieszkańców wsi polskich. W uroczystościach udział wzięli przedstawiciele środowisk wiejskich z całego kraju wraz z pocztami sztandarowymi. Obecni byli m.in.: Władysław Kosiniak-Kamysz – Prezes PSL, Stanisław Gmitruk – Przewodniczący Sejmiku Śląskiego, Stanisław Dąbrowa – Wicemarszałek województwa śląskiego, Ryszard Stefaniak – Wiceprezydent miasta Częstochowy. W uroczystości uczestniczyli także przewodniczący sejmików wojewódzkich, starostowie, wójtowie, działacze Ruchu Ludowego, przedstawiciele kombatanatów, kół gospodyń wiejskich, Solidarności Rolników Indywidualnych, Ochotniczych Straży Pożarnych. Powiat Częstochowski reprezentowali: Andrzej Kubat – Przewodniczący Rady Powiatu i Leonard Smolarski – Członek Zarządu Powiatu.

Słowa powitania do uczestników skierował o. Jan Poteralski – podprzeor Jasnej Góry. Eucharystii przewodniczył i homilię wygłosił bp senior Antoni Długosz. – *Dzisiaj wspominamy i upamiętniamy ludzi wsi, którzy w wyjątkowy sposób byli mordowani. Krew tych niewinnych ludzi jest fundamentem naszej wolności* – mówił biskup. Na zakończenie Mszy Świętej w Kaplicy Jasnogórskiej głos zabrał Władysław Kosiniak-Kamysz – Przewodniczący Klubu Parlamentarnego i Prezes PSL: *„Przychodzimy tu do Pani Jasnogórskiej, w pierwszej kolejności z aktem modlitwy za tych, którzy oddali swoje życie w walce, również w męczeństwie, za tych, którzy byli żołnierzami, partyzantami, za tych, którzy byli w Batalionach Chłopskich i Armii Krajowej, ale również za tych, którzy jako mieszkańcy polskiej wsi, a wtedy to była największa część Polski, oddali swe życie jako cywilne ofiary zbrodniczych, fałszywych*

totalitaryzmów. Oddali swe życie w obronie swej rodziny, swego dobytku, oddali swe życie za Polskę i za Boga”. Po Mszy Świętej uczestnicy udali się do Kaplicy Pamięci Narodu, gdzie odprawiono krótką modlitwę pod przewodnictwem o. Eustachego Rakoczego OSPPE – Jasnogórskiego Kapelana Żołnierzy Niepodległości, a pod tablicą Wincentego Witosa złożone zostały kwiaty i zapalone znicze.

W kolejnym punkcie uroczystości, w pawilonie wystawowym w częstochowskim Parku Staszica, nieopodal Jasnej Góry otwarto wystawę poświęconą Batalionom Chłopskim na terenie obecnych województw śląskiego i świętokrzyskiego, przygotowaną wspólnie przez Muzeum Częstochowskie oraz Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego w Warszawie. Następnie liczne delegacje wyjechały oddać hołd do Michniowa w woj. świętokrzyskim, gdzie znajduje się Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskiej.

Dzień Walki i Męczeństwa Wsi Polskiej to nowe polskie święto państwowe ustanowione w rocznicę pacyfikacji wsi Michniów. W dniach 12-13 lipca 1943 r. doszło tam do masowego mordu na ludności cywilnej oraz towarzyszące mu grabieże i podpalenia, dokonane przez okupantów niemieckich – nie oszczędzając nawet ośmiodniowego Stefanka. To także święto upamiętniające wydarzenia bestialsko pomordowanych na Wołyniu, wywiezionych do obozów koncentracyjnych, na roboty przymusowe do Rzeszy, zesłanych do łagrów Związku Radzieckiego. Projekt ustanowienia tego święta zgłosiło Polskie Stronnictwo Ludowe, a pomysł poparły wszystkie ugrupowania w Sejmie. Święto zostało ustanowione 29 września 2017 r. i będzie obchodzone każdego roku w dniu 12 lipca.

Leonard Smolarski

Powiatowy Festiwal Żniwny

Jak wyglądały żniwa kilkadziesiąt lat temu? Jak zbierano zboże? Jakich narzędzi używali rolnicy? Na te i inne pytania mogli znaleźć odpowiedź wszyscy, którzy 4 sierpnia br. odwiedzili Tylin w gminie Mykanów.

Stare maszyny rolnicze to dziś przede wszystkim zabytki, które przypominają ich właścicielom o minionych czasach. Licznie zgromadzona publiczność miała okazję obejrzeć m.in. młocarnie na czele ze słynną Warmianką, żniwiarki oraz ciągniki, wśród których największym zainteresowaniem cieszył się Zetor 25, popularny „bocian”. Wśród wystawionych maszyn znalazły się również współczesne osiągnięcia techniki, które były oblegane przez najmłodszych uczestników. Wielkim zainteresowaniem cieszyły się przejażdżki wozem drabiniastym, z którego można było podziwiać piękną okolicę. Wszyscy odwiedzający festiwal mogli zapoznać się z najnowszym sprzętem pożarniczym prezentowanym przez jednostki OSP z Borowna i Starego Cykierzewa.

Na festiwalu nie mogło zabraknąć pokazów artystycznych. Swoje repertuar zaprezentowały AleiBabki z Kruszyny, Koło Gospodyń Wiejskich z Konopisk oraz „Kumosie” ze Skrzydlowa. Współczesne hity w pięknych aranżacjach przedstawiła 11 letnia wokalista i skrzypaczka Amelia Cierpień. Swoje największe przeboje zaprezentował uczestnik programu „Must Be The Music” Jacek Miernikiewicz. Wiele osób na festiwal przybyło by usłyszeć uczestników I Konkursu Akordeonowego. Ośmioro wykonawców miało możliwość zaprezentowania się w 5 minutowym programie, składającym się z 2 dowolnych utworów. Jury w składzie: Paweł Wójcik – zawodowy muzyk akordeonista, Jan Małek – zawodowy muzyk akordeonista i waltornista, Krzysztof Smela – patron konkursu i akordeonista, przyznało następujące nagrody: I miejsce - Sławomir Jarząbek (gm. Przyrów), II miejsce – Walenty Mazur (gm. Olsztyn), III miejsce – Elżbieta Łągiewka

(gm. Kłomnice). Każdy, kto miał ze sobą tego dnia akordeon mógł wziąć udział we wspólnym wykonaniu utworu „Szła dziewczeczka do laseczka”. Wśród wykonawców zaprezentowali się Starosta Częstochowski Krzysztof Smela i Członek Zarządu Leonard Smolarski. Duże owacje i bardzo pozytywne komentarze doprowadziły do deklaracji wprowadzenia na stałe do kalendarza dożynkowego konkursów z tym nietuzinkowym instrumentem, który wyróżnia się bogactwem brzmienia. Część oficjalną zakończyło wręczenie przez starostę podziękowań dla organizatorów i uczestników pokazów żniwnych, którzy przez minione 4 lata włożyli wiele pracy w przygotowanie tego ważnego wydarzenia.

Wśród publiczności, oprócz Starosty Częstochowskiego Krzysztofa Smeli, który objął patronat honorowy nad imprezą, można było spotkać przedstawicieli władz powiatowych, gminnych i krajowych: Przewodniczącego Sejmiku Województwa Śląskiego Stanisława Gmitruka, Przewodniczącą Rady Krajowej KGW Bernadettę Niemczyk, Członków Zarządu Powiatu Częstochowskiego Leonarda Smolarskiego i Grzegorza Dynera oraz Radnych Powiatu Magdalenę Brewczyńską-Jeziak i Krzysztofa Nabiałczyka.

Festiwal żniwny odbywa się w ramach cyklu imprez prezentujących dawne sposoby pracy w gospodarstwach rolnych. Grupa pasjonatów na czele z Krzysztofem Nabiałczykiem kolekcjonuje sprzęt wykorzystywany w rolnictwie i dzięki ich zaangażowaniu można przenieść się w czasie do polskiej wsi sprzed kilkadziesiątu lat.

PJ

Rozpoczęcie festiwalu

Przejażdżki wozem drabiniastym zawsze cieszą się powodzeniem

Uruchomienie młocarni Warmianka

Wspólne wykonanie utworu „Szała dziewczeczka do laseczka”

Nie mogło zabraknąć atrakcji dla najmłodszych uczestników

Zwycięzca Konkursu Akordeonowego Sławomir Jarząbek

Złotopotocki pstrąg miał swoje 22. święto

Koncerty CLEO i MESAJAHA, bitwa na dwie patelnie, zawody wędkarskie, konkurs kulinarny, turniej piłki plażowej, turniej rycerski, animacje dla dzieci i konkursy dla dorosłych, to tylko wybrane z wielu atrakcji, z których chętnie korzystali uczestnicy Święta Jurajskiej Ryby i 22. Święta Pstrąga w Złotym Potoku. Pierwszego dnia 4 sierpnia – odbyło się tzw. Święto Jurajskiej Ryby, podczas którego: rozegrano otwarte spławikowe zawody wędkarskie na „Irydionie”, a na błoniach złotopotockich odbyły się pokazy uzbrojenia i turnieje rycerskie, bitwa na dwie patelnie pomiędzy Sylwią Białą i Mariuszem Szwedem, konkursy dla publiczności oraz koncert gwiazdy wieczoru - CLEO. Zabawę na świeżym powietrzu poprowadził DJ Świru. W niedzielę, 5 sierpnia w ramach 22. Święta Pstrąga odbyły się: otwarte spinningowe zawody wędkarskie na „Irydionie” i otwarty turniej piłki plażowej na

boisku przy „Amerykanie” oraz na błoniach złotopotockich: finały turniejów rycerskich, pokaz uzbrojenia, konkurs kulinarny z Hotelem Kmicic. Było także miasteczko atrakcji dla dzieci, czyli zabawa i nauka z Samorządowym Ośrodkiem Kultury i Sportu. Na zakończenie wystąpił MESAJAH. Całość prowadził Krzysztof Lampa. Dwudniowe wydarzenie zorganizowali: Gmina Janów oraz Samorządowy Ośrodek Kultury i Sportu w Janowie. Partnerami byli: Hotel Kmicic i Catering Kozak. Święto Jurajskiej Ryby zostało dofinansowane kwotą 16 tys. zł pozyskaną za pośrednictwem Rybackiej Lokalnej Grupy Działania „Jurajska Ryba” z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego.

Monika Kosiela

I wojna światowa i początek niepodległości na ziemiach powiatu częstochowskiego

28 czerwca 1914 r. w zamachu w Sarajewie zginął arcyksiążę Franciszek Ferdynand, następca tronu austro-węgierskiego. Wydarzenie to stało się początkiem niezwykle okrutnej i krwawej I Wojny Światowej. Powiat Częstochowski leżał wówczas przy granicy z II Rzeszą. 3 sierpnia 1914 roku wojska niemieckie wkroczyły na teren powiatu i miasta Częstochowy od strony Gnaszyna. Wojska rosyjskie, których znaczne siły stacjonowały w Częstochowie nie stawiały oporu. Częstochowa i ziemie powiatu znalazły się w ten sposób w pobliżu granicy stref okupacyjnych Austro-Węgier i Niemiec. Linia demarkacyjna przebiegała wzdłuż linii kolejowej Zawiercie–Poraj, następnie przez Olsztyn, Mstów i Wanczerów w stronę Rudnik i Rędzin, a dalej w stronę Białej i drogi Działoszyn–Częstochowa. W wyniku rosyjskiej kontrofensywy z przełomu października i listopada 1914 roku front ustabilizował się na zachodnich terenach Królestwa Kongresowego. Odcinek od Żarek po Radomsko został natomiast obsadzony przez niemiecką grupę operacyjną generała Woyscha, która otrzymała zadanie odciążenia oddziałów walczących pod Łodzią. Działania wojsk niemieckich spowodowały odrzucenie wojsk rosyjskich w stronę Mykanowa. Do końca wojny w 1918 r. na odcinku Jury żadna ze stron nie odniosła większych sukcesów.

2 lutego 1915 r. Częstochowę i okolice odwiedził następca tronu Austrii arcyksiążę Karol, 6 lutego cesarz Niemiec Wilhelm II Hohenzollern, a 17 maja król Saksonii Fryderyk August III Saski. Warto wspomnieć, że w przeciwieństwie do Częstochowy i ziem powiatu częstochowskiego klasztor na Jasnej Górze od 26 kwietnia 1915 r. znalazł się pod opieką katolickich Austro-Węgier. Stało się to na prośbę cesarza austriackiego Franciszka Józefa, który był bardzo poważnie zaniepokojony ekscesami wojsk niemieckich w Częstochowie i brakiem poszanowania dla tradycji katolickiej z ich strony. W obawie o bezpieczeństwo klasztoru i cudownego obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej klasztor obsadzono żołnierzami z 10 regimentu wojsk austro-węgierskich pod dowództwem kpt. Josefa Klettlingera. Austriacy pozostali na Jasnej Górze do 4 listopada 1918 roku, zyskując wdzięczność i sympatię częstochowian.

Kolejne lata wojny miały, ale pomimo wyniszczenia ziem polskich i ogromnej ilości ofiar Polacy wciąż myśleli o odzyskaniu niepodległości.

W dniu 7 października 1918 roku Rada Regencyjna Królestwa Polskiego (organ władzy zwierzchniej w Królestwie

M 243 Wtorek dnia 12 Listopada 1914 roku Cena 15 tanigów Rok XIII

Goniec Częstochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI

Cena prymetralna: 15 tanigów. Cena ogłoszeń: za 1000 znaków 10 tanigów. Adres Redakcji i Administracji: CZĘSTOCHOWA, ul. Białej 30.

3-cia POLSKA LOTERJA Na Inwalidów Wojennych

Warszawa. Na 32.000 losów 16.000 i 1 premia wygrywają razem **3 miliony 516 tysięcy 250 marek.** **Największa wygrana 300.000 mk.**

Cena losu w każdej klasie 28 marek.
 1/2 losu 14 mk., 1/4 losu 7 mk., 1/8 losu 3 mk. 50 fen.
 Ciągnięcie pierwszej klasy 30 i 31 grudnia 1918 r.
 Przejmowane są zgłoszenia o kolektę 3-iej loterii.

Romendant Piłsudski w Warszawie.

W niedzielę powrócił do Warszawy z niewoli w Magdeburgu komendant Piłsudski.

„Jus od wczesnego ranka oczekiwała komendant, grupa członków P. O. W., apora. Hód publiczności oraz członkowie Rady regencyjnej ks. Zdzisław Lubomirski, ze swym adiutantem, porucznikiem Rostworowskiem.

„Wielki pościganie o godz. 7 i pół rano Piłsudski przyszedł do Warszawy w towarzyszeniu swego szefa sztabu, pułkownika Józefa Szostkowskiego. Po wyjściu z wagonu na dworzec powitał brygadier młodszy komendant P. O. W., Witold Kociński, komendantem sztabem i kapitan Krzyżakowski, młodszy oficer sztabu b. wojskowych polskich.

„Po odebraniu raportów przyszedł się kom. Piłsudski z regentem ks. Lubomirskim, a którym odjechał na krótką konferencję.

„Zobawi walczył w tym momencie okrzyk: „Bóg z nami Piłsudski! „Przez 3 Rada regencyjną”.

„Siedząc w grupie przyszedł, odjechał dorozk.

„O 10 w południe Józef Piłsudski skierował się przed dom przy ulicy Miankowskiej nr. 3, gdzie Piłsudski za miesiąc, i tam przez czas dłuższy wydalawy okrzyki na cześć jego.

„Brygadier kwatermistrz skazał się na balkon, skąd dziękował za brzozy.

„Brygadier Piłsudski, jasność przed dwoma miesiącami przewieziony wraz z szefem sztabu Sosnowskim, został z wigilii wyłączonego miedzi wojkowego do otydali w Magdeburgu.

„Przez w Magdeburgu wybuch rewolucji. Spokojnie dotąd mieszkał w swoim mieszkaniu w Warszawie. Tymczasem przyjechał do Warszawy. Wymaszem po upływie godziny zamieszkał w Warszawie, w przelocie do Warszawy jest dla nich górnym i mogą nim natychmiast pojechać.

„W Toruniu jeszcze jedna scena upamiętnia rewolucję. Do wagonu wkroczyła delegacja Rady regencyjnej wzięli podlegli. Oficerom oddano broń, Józef Piłsudskiemu bagaż, który przetrwał w Berlinie, w przesłanie od barona Kessela, postawiono.

„Mimo zmęczenia brygadier Piłsudski przyszedł do Warszawy. W tej chwili Piłsudski, jako prezydent akademickiej młodzieży, obywateli, przyjął głowę posadzki pod sztandarem bryg. Piłsudskiego, który przetrwał do stajni w balkon, dziękując za zasłużone powitanie.

Polskim powstały w wyniku porozumienia z władzami okupacyjnymi niemieckimi i austriackimi) wydała manifest do Polaków, który zapowiedział zjednoczenie ziem polskich i uzyskanie niepodległości. Manifest ten został podpisany przez członków Rady Regencyjnej - arcybiskupa Aleksandra Kakowskiego, księcia Zdzisława Lubomirskiego i Józefa Ostrowskiego. Wydarzenie to stało się początkiem drogi do odrodzenia się naszej państwowości. Manifest dał Polakom prawdziwą nadzieję na własne państwo i spotkał się z bardzo pozytywnym, radosnym przyjęciem także w Częstochowie i na terenie ziem powiatu częstochowskiego.

W dniu 15 października 1918 roku Rada Miasta Częstochowy na uroczystym posiedzeniu złożyła w imieniu mieszkańców podziękowania za ten historyczny akt. Mieszkańcy miasta i okolic zaczęli przygotowania do przejęcia władzy nad miastem od okupujących go wojsk niemieckich. Utworzono organizację „Obrona Narodowa” (powstała dzięki zaangażowaniu kupców i członków Towarzystwa „Sokół”). Bardzo aktywne na terenie Częstochowy i okolic były również oddziały Polskiej Organizacji Wojskowej. W dniu 16 października powstała Straż Obywatelska. Kolejne dwa tygodnie obfitowały w szereg wydarzeń, które doprowadziły do tego, że w dniu 4 listopada 1918 roku polskie oddziały wojskowe pod dowództwem ppor. Artura Wiśniewskiego przejęły od wojsk austriackich straż nad klasztorem jasnogórskim. Biało-czerwona flaga nad klasztorem jasnogórskim po latach niewoli wywołała euforię i łączyła radości wśród częstochowian. Do klasztoru przybyła delegacja władz miasta na czele z nadburmistrzem doktorem Marczewskim i burmistrzem, Bandke-Stężyńskim. Delegacja, doceniając dobrą wolę i przyjazne usposobienie względem polskiej ludności wojsk austro-węgierskich, które pełniły dotychczas straż w murach klasztoru, złożyła na ręce dowódcy majora Klettlingera, podziękowania i życzyła żołnierzom szczęścia w ojczyźnie. Tłumy mieszkańców udały się na Jasną Górę dziękować za wolność.

W dniu 11 listopada 1918 roku większość budynków w Częstochowie zostało przejętych przez polskie oddziały wojskowe oraz oddziały Straży Ogniowej i POW. Dochodziło jednak również do walk z oddziałami niemieckimi, min. w okolicach ratusza. Kilkunastu częstochowian oddało życie w ulicznych potyczkach z wycofującymi się wojskami zaborcy. W dniu 12 listopada 1918 roku Częstochowa i najbliższe okolice były wolne. Wojska okupacyjne szybko się wycofywały. Pierwsi żołnierze-ochotnicy, mieszkańcy Częstochowy złożyli przysięgę na wierność odrodzonej ojczyźnie przed kościołem Św. Jakuba.

14 listopada 1918 r. w Warszawie Rada Regencyjna rozwiązała się, przekazując władzę cywilną Józefowi Piłsudskiemu (władzę wojskową Rada przekazała Piłsudskiemu 11 listopada 1918 r.). Rząd „lubelski” również zakończył swoją misję. W zaistniałej sytuacji największy wpływ na podejmowane w mieście i w powiecie decyzje zdobyły władze Polskiej Organizacji Wojskowej, działającej z rozkazu Józefa Piłsudskiego. Komenda Częstochowska Polskiej Organizacji Wojskowej mianowała komendantem sił zbrojnych ppor. Antoniego Miszewskiego, byłego legionistę I Brygady. Zaczęły powstawać kolejne oddziały wojskowe, które miały stać się załóżkiem 27. Pułku Piechoty. Powiat Częstochowski i miasto Częstochowa stały się częścią wolnej Polski.

Tomasz Świtycz

Droga do niepodległości - od strony prawej do lewej. Strona lewa.

W drugiej połowie XIX wieku Europę ogarnęła fala rewolucji na wielu płaszczyznach. Inspiracją do rewolucji był los klasy robotniczej i chłopstwa, ogólnie nierówność społeczna. Zapanowała walka klas, która miała wyjaśnić kwestie socjalną robotników i chłopstwa. Duża część ruchów rewolucyjnych i ludowych oprócz postulatów społecznych miała również charakter narodowowyzwoleńczy.

Początkowo ówczesna polska lewica i centrolewica swoją agitacją znacznie odbiegała od dzisiejszych lewicowych ruchów. Proletariat na ziemiach polskich przejawiał silne tendencje narodowowyzwoleńcze, które widoczne były już w dobie powstania styczniowego. Lewica i centrolewica skupiona w obozie „czerwonych” zażarcie walczyła o niepodległość Polski. Nie mniej jednak im bliżej schyłku XIX wieku, tym więcej podziałów na lewicy. Część lewicowych środowisk przyjęło ideologię marksistowską de facto postulaty Manifestu Komunistycznego Marksa i Engelsa. Jeszcze nikt wtedy nie spodziewał się, że komunizm z czasem przerodzi się w zbrodniczą ideologię, która pochłonie blisko 100 milionów ofiar.

W 1882 roku z inicjatywy Ludwika Waryńskiego powstała pierwsza partia robotnicza - Socjalno-Rewolucyjna Partia „Proletariat”. Program partii oparty na ideologii marksistowskiej, internacjonalistycznej odrzucał walkę o niepodległość Polski skupiając się jedynie do walki z burżuazją. Z uwagi na anarchistyczne podejście do administracji państwowej, która marksistom kojarzyła się z opresją i wyzyskiem, działacze późniejszej PPS-Lewica (1906 r.) dążyli do połączenia sił z ruchami marksistowskimi w Rosji. Sprawa suwerennego państwa polskiego zeszła na drugi plan, skupiając się na walce z kapitalizmem i aparatem opresji. Działacze partii Waryńskiego jak i on sam za swój radykalizm szybko zostali ukarani, władze carskie rozpoczęły aresztowania agitatorów „Proletariatu”.

Pod koniec listopada 1892 roku do Paryża zjechali Polscy działacze różnych grup socjalistycznych m.in. Aleksander Dębski, Bolesław Jędrzejowski, Witold Jodko-Narkiewicz, Stanisław Mendelson, Maria Jankowska-Mendelson, Feliks Perl, Waław Skiba, Aleksander Sulikiewicz - Polska Socjalno-Rewolucyjna Partia „Proletariat”; Stanisław Grabski - Związek Robotników Polskich; Edward Abramowski, Jan Stróżecki, Stanisław Wojciechowski, Stanisław Tylicki - Zjednoczenie Robotnicze; Jan Lorentowicz, Władysław Ratuld, Maria Szteliga - Polska Gmina Narodowo-Socjalistyczna oraz Bolesław Limanowski, Waław Podwiński jako działacze niezależni. Był to tak zwany „Zjazd Paryski”. Większość działaczy opowiadało się za tym, aby powstało niepodległe państwo polskie na zasadach równouprawnienia obywateli odnośnie wyznania, narodowości, płci. Postulowano też w kwestiach ekonomicznych, gdzie zgodnie chciano 8 godzinny trybu pracy, podatku progresywnego, bezpłatnego nauczania. „Zjazd Paryski” uznawany jest za zjazd założycielski Polskiej Partii Socjalistycznej.

Na zdjęciu działacze Polskiej Partii Socjalistycznej przed rozłamek

Już po pierwszym krajowym zjeździe w czerwcu 1893 roku uwidoczniły się różnice światopoglądowe, mniejszość działaczy socjalistycznych, którzy zwracali się ku internacjonalizmowi, odseparowało się i utworzyło partię - Socjal-Demokrację Królestwa Polski.

„Młodzi” dostosować chcieli cele walki proletariatu polskiego do potrzeb rosyjskiego ruchu rewolucyjnego. Uważając osiągnięcie niepodległości w ówczesnych warunkach za niemożliwe odsuwali je w daleką przyszłość i przestawali na postulatcie usamodzielnienia Królestwa Polskiego w ramach republikańskiego i demokratycznego państwa rosyjskiego. Natomiast „starzy” w dalszym ciągu jako cel walki klasy robotniczej stawiali niepodległą polską republikę demokratyczną, w taktyce zaś rewolucyjnej zachowywali samodzielność polskiego ruchu socjalistycznego, chociaż bynajmniej nie wykluczali koordynacji sił w walce ze wspólnym wrogiem – „caratem”

Po upadku Rewolucji z 1905 roku, w środowisku socjalistów coraz więcej do powiedzenia miał Józef Piłsudski - wybitny działacz socjalistyczny, ówczesny redaktor „Robotnika” - propagandowego pisma Polskiej Partii Socjalistycznej. Piłsudski zdecydowanie kreował PPS na partię socjalistyczną o charakterze narodowo-wyzwoleńczym. Dlatego już w 1906 roku na IX zjeździe członków PPS w Wiedniu doszło do oficjalnego rozłamu. „Starzy” skupieni głównie w Organizacji Bojowej PPS utworzyli partię PPS „Fracja Rewolucyjna”, ten odłam patriotycznej lewicy walczącej o niepodległość Polski, zebrał w jednym szeregu działaczy takich jak: Józef Piłsudski, Feliks Perl, Walery Sławek czy Tomasz Arciszewski. Śmiało można powiedzieć, że Organizacja Bojowa PPS założona w 1904 roku przez Piłsudskiego była już w jakimś stopniu polską formacją wojskową, która walczyła o niepodległość Polski z zaborcami. Piłsudski i kompani przeprowadzili w tamtym czasie szereg militarnych akcji, m.in. pod Bezdunami na Wileńszczyźnie. 26 września 1908 roku Piłsudski wraz z Arciszewskim, Walerym Sławkiem oraz innymi bojownikami opanowali pociąg pocztowy, który wiozł ok. 200 tys. rubli do Sankt Petersburga. Sprytna akcja powiodła się bez strat wśród polskich bojowników, a zdobyte pieniądze posłużyły na potrzeby organizacyjne. Niewątpliwie akcja przyczyniła się do organizacji większych struktur wojskowych, które później odegrały kluczową rolę w walce o niepodległość Polski.

We Lwowie w 1908 roku z inicjatywy Józefa Piłsudskiego, a kierowany przez Kazimierza Sosnkowskiego późniejszego Naczelnego Wodza i generała broni Wojska Polskiego powstał Związek Walki Czynnej - jako tajna organizacja wojskowa, która współpracowała z wywiadem austriackim.

27 czerwca 2008 Sejm RP, przyjął uchwałę „w sprawie upamiętnienia 100. rocznicy powstania Związku Walki Czynnej” o treści : „Sto lat temu, w czerwcu 1908 roku, z inspiracji Józefa Piłsudskiego powstał we Lwowie konspiracyjny Związek Walki Czynnej – pierwsza niepodległościowa organizacja paramilitarna stanowiąca załączek Wojska Polskiego. Jej założycielem był Kazimierz Sosnkowski, jeden z przywódców Organizacji Bojowej PPS, późniejszy szef sztabu I Brygady Legionów, a w czasie II wojny światowej Naczelnym Wódcą Polskich Sił Zbrojnych.

Związek Walki Czynnej poprzez skupienie w swoich szeregach wielu środowisk niepodległościowych działających na ziemiach polskich oraz na emigracji, doprowadził do powstania Związków Strzeleckich i Legionów Polskich, które w znaczącym stopniu przyczyniły się do odzyskania niepodległości, a następnie stanowiły kadrę Wojska Polskiego. Członkowie Związku Walki Czynnej, wśród nich Marian Kukiel, Władysław Prażmowski-Belina, Aleksander Prystor, Edward Rydz-Śmigły, Władysław Sikorski, Walery Sławek, Kazimierz Świtalski, Mieczysław Trojanowski oraz wielu innych, przez kilkadziesiąt kolejnych lat niezłomnie działali na rzecz niezawisłości Państwa Polskiego. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej podejmuje tę uchwałę w poczuciu trwałości idei, którym służył Związek Walki Czynnej oraz w przekonaniu, że kolejne pokolenia Polaków będą pamiętać o jego twórcach i żołnierzach”.

Tomasz Grządziel

Na zdjęciu od lewej: Józef Piłsudski i Kazimierz Sosnkowski.

Dobra robota czyli sprawność na co dzień

We wszelkich ludzkich poczynaniach zmierzających do zapewnienia sobie pomyślności, człowiek napotyka na opór materii przyrodniczej i społecznej, który stara się pokonać poprzez usprawnienie swoich działań. Sprawność bowiem, to jeden z ważniejszych wskaźników charakteryzujących wykonanie zadania. Sprawny człowiek to ten, który potrafi osiągnąć wyniki współmierne do nakładów pracy, materiałów, czasu czy też zaangażowanego kapitału.

W ogólnym ujęciu można powiedzieć, że sprawność działania polega na wykonywaniu pracy we właściwy sposób. Powstaje jednak pytanie, w jaki sposób mamy wiedzieć, że coś będziemy robić dobrze, czy też źle. Jakie zastosować kryteria oceny wykonanej pracy i związanych z nią czynników, okoliczności, czy też celów. Otóż jest taka dziedzina nauki zwana prakseologią. Prakseologia to teoria działania, a nazwa pochodzi od greckiego „práxis” – działanie. W Polsce prakseologię zainicjował i rozwinął prof. Tadeusz Kotarbiński jeszcze przed I wojną światową, a dojrzały system tej nauki przedstawił w „Traktacie o dobrej robocie” w końcu lat 50. XX w. Zasady tej wiedzy nic nie straciły na znaczeniu. Wręcz przeciwnie – znajomość ich podstaw pozwala nieco inaczej spojrzeć na realizację naszych celów.

Prakseologia rozpatruje działanie w kategoriach sprawności. Można ją odnieść do wszelkiego rodzaju aktywności człowieka. Przedmiotem zainteresowania prakseologii mogą być np. proste czynności wykonywane w przydomowym ogrodzie, ale także wysoce skomplikowane prace, np. przy budowie raket kosmicznych. Wspólnym kryterium jest tu analiza sprawności działania. Prakseologia określa właściwości sprawnego działania, które możemy nazwać zasadami sprawnego działania. Każda „dobra, czyli mistrzowsko wykonana robota” ma być korzystna, skuteczna i ekonomiczna. Powinna też charakteryzować się dokładnością, prostotą pojedynczych działań i być należycie zintegrowana. Przyjrzyjmy się niektórym elementom składowym „dobrej roboty”. Korzystność działania ma miejsce wtedy, gdy wynik użyteczny, który uzyskano jest większy niż poniesione nakłady. Jeśli wynik użyteczny jest mniejszy w relacji do nakładów, to zachodzi działanie niekorzystne. Skuteczność działania związana jest z osiągnięciem określonego wcześniej skutku. Działanie określane jest jako skuteczne, gdy osiągnięto założony cel. Pojęcie skuteczności może mieć różne stadia nasilenia, gdyż działanie może być skuteczne całkowicie, gdy cel osiągnięto w pełni lub też częściowo skuteczne, gdy skutek został osiągnięty częściowo. Działanie określa się jako nieskuteczne, gdy celu w ogóle nie osiągnięto. Ekonomiczność działania określa się jako stosunek wyniku użytecznego do

poniesionych nakładów. Dobra robota wymaga także działań wspólnych i należycie zorganizowanych w ramach zespołów roboczych. Toteż jednym z podstawowych kanonów prakseologii, sformułowanych przez Kotarbińskiego, jest zasada integracji działań.

Zalecenia prakseologii znajdują odzwierciedlenie w wielu publikacjach i poradnikach dotyczących skutecznego działania, samorealizacji i rozwoju osobistego. Mówi się w nich o aktywnym działaniu ze świadomością zakończenia rezultatów, skupianiu się na czynnościach najważniejszych, istotnych do osiągnięcia celu oraz podaje się sposoby pozytywnego myślenia. Opisuje się postawy polegające na tym, aby starać się rozumieć otaczającą rzeczywistość, a nie oczekiwać aby rzeczywistość rozumiała nas, szczególnie w relacjach międzyosobowych. Zwraca się uwagę, że we wszelkich poczynaniach bardzo ważna jest odpowiednia organizacja czasu i właściwe podejmowanie decyzji, co istotnie wpływa na planowanie działań. Konsekwencją braku planowania jest niezdolność skupiania się na zadaniach aktualnie wykonywanych, gdyż różne bieżące i inne drobne sprawy rozpraszają. Dzięki jasno określonym czynnościom, ma się wyobrażenie, w jaki sposób przebiegać będzie reszta działań. Jeśli ten obraz jest wyraźny, można zacząć działać od razu, bez zastanawiania się nad błahymi sprawami i w efekcie realizować zadania zasadnicze znacznie szybciej. Skuteczne działanie wymaga od człowieka zdolności do regeneracji czyli odpoczynku. Stosowanie powyższych zasad umożliwia lepsze zdobywanie wiedzy, podnoszenie umiejętności oraz zrozumienie własnych dążeń i motywacji. Z tych zasad warto korzystać nie tylko w pracy zawodowej, ale także w wielu różnych dziedzinach życia – po to, aby jak najlepiej wykorzystać dostępne zasoby do osiągnięcia zamierzonych przez nas celów. Prakseologia to synergiczna mądrość dobrej (sprawnej) roboty, wynikająca z jednoczącego dialogu pomiędzy ekonomią, filozofią i techniką.

*Dr inż. Leonard Smolarski
Członek Zarządu
Powiatu Częstochowskiego*

FELIETON z cyklu:
„Prawdziwa cnota krytyk się nie boi” – biskup Ignacy Krasicki

Życie jako choroba śmiertelna

Jak tylko życie pojawiło się na ziemi zawsze towarzyszy mu śmierć. Jak przewrotnie określił je Krzysztof Zanussi, życie to choroba śmiertelna, przenoszona drogą płciową. Dotyczy to każdej formy życia, a więc i ludzi, którzy umierali, umierają i umierać będą.

Nikt z nas jednak nie wie kiedy nadejdzie jego kres. Pewne jest jedynie, że on nastąpi i stanie się to pomiędzy godziną 0⁰⁰ w poniedziałek a 24⁰⁰ w niedzielę. Data miesięczna czy roczna nie ma tu żadnego znaczenia. To może wydarzyć się w każdej chwili. Każdy z nas o tym wie, lecz zawsze jesteśmy tym faktem zaskoczeni, zasmuceni, a nawet zrozpaczeni kiedy dotyka to osób nam bliskich czy najbliższych. Nie dość, że dotyka nas wtedy nieszczęście związane z utratą kogoś bliskiego, to jeszcze może się zdarzyć, że staniemy przed murem biurokracji. Bardzo często murem bardzo trudnym do przeskoczenia. Pół biedy, jeśli ktoś umrze pomiędzy poniedziałkiem a piątkiem i w dodatku w szpitalu, bo wtedy będzie kto miał wypisać kartę zgonu. Jeśli to zdarzy się w innym miejscu, w dodatku po południu lub w trakcie weekendu, już może być z tym problem. Jeszcze większy problem będzie jeśli ktoś nieopatrznie umrze np. będąc na wczasach lub w delegacji. Generalnie najgorszy do umierania jest weekend, nawet w szpitalu, bo co prawda kartę zgonu będzie miał kto wypisać, ale już nie będzie miał kto wydać ciała nieboszczyka. Totalny zaś kłops jest wtedy gdy umiera bezdomny i w dodatku nie w szpitalu. Kogoś takiego zasadzie nikt nie zna. Nikt nie wie czy, gdzie i na co się leczył. I kto ma wtedy wypisać kartę zgonu? To wcale nie jest śmieszne. Dlaczego tak się dzieje? Przepisy, które ten temat regulują to ustawa z 1959 roku, nowelizowana oczywiście po drodze wiele razy, ale przepisy mówiące o tym, kto może stwierdzić zgon i wypisać kartę zgonu akurat nowelizowane nie były, więc nijak nie przystają do dzisiejszej rzeczywistości. Wynika z nich, że zgon może stwierdzić np. felczer lub położna, ale nie może ratownik medyczny. Dziś felczerów jest w Polsce bardzo niewiele, ale już całkiem sporo jest ratowników medycznych, których w momencie uchwalenia ustawy nie było wcale. Dziś w większości karettek pogotowia nie ma lekarzy, ale są ratownicy medyczni, którzy w takiej sytuacji mogą tylko bezradnie rozłożyć ręce. Teoretycznie ustawa ta mówi, że tzw. koronera powinien powołać starosta, ale żaden przepis nie mówi o tym, kto, ile i z czego ma koronerowi zapłacić. Wbrew pozorom nie jest to powód błahy. Sam tłumaczyłem się kiedyś przed Regionalną Izbą Obrachunkową z tego, że przyjąłem rozliczenie dotacji na druk z poprzedniego roku i nikogo nie obchodziło, że słupki się zgadzają skoro druk był nie ten. Innym razem tłumaczyłem się przed rzecznikiem finansów publicznych w Katowicach, a później w Warszawie z tego, że podpisałem umowę na usługi pocztowe z Poczta Polska bez przetargu mimo, że Poczta miała monopol na te usługi. Dlatego starostowie w całej Polsce nie powołują koronerów, bo nie chcą się narazić na zarzut bezpodstawnego wydawania publicznych pieniędzy. Rządowi i sejmowi temat znany jest

od bardzo dawna. Sam trzykrotnie monitowałem w tej sprawie kancelarię sejmu i ministra zdrowia. Robiłem to nie tylko ja. Robił to Związek Powiatów Polskich, Porozumienie Zielonogórskie i inni. Robili to także posłowie. By nie sięgać do prehistorii, w 2012 roku, dwójka posłów złożyła w tej sprawie interpelację i otrzymała odpowiedź, że ministerstwo rozumie, zdaje sobie sprawę i planuje. Podobnej treści odpowiedzi otrzymałem i ja. Dodatkowo otrzymywałem zapewnienia, że powołano nawet zespół do zbadania sprawy itd. itp. Tyle tylko, że w rzeczywistości dalej nic się nie dzieje. A problem narasta. W Gliwicach znaleziono zwłoki, w Tychach znaleziono zastrzelonego (podobno samobójstwo). To samo zdarzyło się w Zielonej Górze i w wielu innych miejscach w całym kraju. We wszystkich tych przypadkach policja zamiast porządku, przez kilka godzin pilnowała nieboszczyka, który leżał martwy jak trup i jako żywo nikomu już nic zrobić nie mógł, ale nie było nikogo kto mógłby to napisać, choć wszyscy wiedzieli, że gość nie żyje. Pilnowała dopóki ktoś się nie zlitował i w końcu wypisał odpowiedni kwit. Również w naszym powiecie w ciągu ostatnich dwunastu miesięcy były co najmniej dwa podobne przypadki. Lekarze POZ często odmawiają wypisywania karty zgonu, ale też często mają racje. Jeśli chodzi o osobę, która nigdy nie była ich pacjentem wypisując kartę podejmują spore ryzyko określając przyczynę zgonu. Może ktoś pomógł denatowi opuścić ten świat, w takiej sytuacji lekarz łatwo może być posądzony o ukrywanie przyczyn śmierci. Nie tak to wszystko powinno wyglądać. Powinny wreszcie być opracowane przepisy, które pozwolą na powołanie koronera z prawdziwego zdarzenia, który właśnie w takich przypadkach, pod nadzorem prokuratury, przeprowadzi odpowiednie badania. Policja zaś powinna zabezpieczyć teren, by ewentualne ślady przestępstwa nie zostały zniszczone. Powinny być jasno określone wymagania jakie ma on spełniać i jasno określone zasady jego finansowania. Skoro większość karettek pogotowia ratunkowego jeździ bez lekarza, powinien być także poszerzony katalog osób, które są uprawnione do stwierdzenia zgonu o ratownika medycznego.

Można by zapytać dlaczego ustawodawca, który jak się spręży potrafi w ciągu 2-3 godzin przepchnąć zmianę ustawy przez sejm, senat i prezydenta, czego przykładów mamy ostatnio całkiem sporo, nie chce lub nie potrafi rozwiązać tego problemu. Odpowiedź wydaje się być jedna. Nieboszczyk nie może głosować. Pamiętajcie jednak o tym, że jego bliscy już tak.

Janusz Krakowian

Powiatowa Rada ds. Osób Niepełnosprawnych w Domu Pomocy Społecznej w Blachowni

10 lipca br. Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych gościła w Domu Pomocy Społecznej w Blachowni. Spotkanie w placówce zorganizowano dzięki uprzejmości dyrektora Bogusława Marchewki.

W spotkaniu uczestniczyli Katarzyna Buchajczuk, Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie, członkowie Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych: Barbara Bładziak, Prezes Katolickiego Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych, Przewodnicząca Rady, Iwona Kremblewska, Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przyrowie, Sekretarz Rady, Mieczysława Michalik, Prezes Koła Ziemskiego Polskiego Związku Niewidomych w Częstochowie, członek Rady, Barbara Berska, kierownik Sekcji ds. Osób Niepełnosprawnych, Ewa Gajowczyk – Siedlecka, inspektor w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie, a także Małgorzata Krasoń, Pełnomocnik ds. osób niepełnosprawnych.

Przybyłą do placówki Radę wraz z dyrekcją, pracownikami Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i Starostwa Powiatowego w Częstochowie przywitał dyrektor Bogusław Marchewka, który podczas spotkania przekazał informację na temat funkcjonowania i działalności Domu Pomocy Społecznej w Blachowni oraz codziennego życia jego mieszkańców. Dyrektor chętnie odpowiadał na zadawane przez Radę pytania, dotyczące placówki.

Dom Pomocy Społecznej w Blachowni jest jednostką organizacyjną Powiatu Częstochowskiego od roku 1998. Swoją działalność rozpoczął w 1984 roku, po zaadaptowaniu budynku na potrzeby pomocy społecznej. W koedukacyjnym Domu mieszka 158 osób przewlekle

psychicznie chorych. Budynek przystosowany jest dla osób niepełnosprawnych. W 1991 roku placówka nawiązała kontakt z Lions Club Solbjerg w Danii.

W ramach współpracy ze stroną duńską wybudowany został pawilon dla 25 mieszkańców. Pawilon odpowiada najnowszemu europejskiemu standardom i połączony jest oszkloną przewiązką z budynkiem głównym. Celem placówki jest zaspakajanie potrzeb bytowych, zdrowotnych i socjalnych pensjonariuszy, zapewnienie poczucia bezpieczeństwa oraz godnego życia. Dom posiada stołówkę, salę terapii zajęciowej, salę do muzykoterapii, salę klubową, nowoczesną kuchnię, pralnię oraz dobrze wyposażone gabinety do terapii zajęciowej.

Opiekę jego pensjonariuszom zapewniają lekarze, pielęgniarki, opiekunki, rehabilitant, pracownicy socjalni, psycholog i instruktor terapii zajęciowej. W ramach współpracy ze środowiskiem lokalnym dyrekcja wraz z pracownikami raz w roku organizują spotkanie integracyjne mieszkańców z ich rodzinami. Od 2000 roku przy Domu Pomocy Społecznej działa „Stowarzyszenie Nasz Dom”.

Podczas posiedzenia Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych przyjęła uchwałę w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej podziału środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na realizację zadań w 2018 roku Funduszu z przeznaczeniem na dofinansowanie kosztów rocznego pobytu jednego uczestnika w Warsztacie Terapii Zajęciowej.

MK

Od strony lewej:

Barbara Berska, kierownik Sekcji ds. Osób Niepełnosprawnych
Bogusław Marchewka, Dyrektor Domu Pomocy Społecznej w Blachowni
Iwona Kremblewska, Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przyrowie, Sekretarz Rady
Barbara Bładziak, Prezes Katolickiego Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych, Przewodnicząca Rady
Mieczysława Michalik, Prezes Koła Ziemskiego Polskiego Związku Niewidomych w Częstochowie
Katarzyna Buchajczuk, Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie

Od strony lewej:

Bogusław Marchewka, Dyrektor
Barbara Berska, Kierownik Sekcji ds. Osób Niepełnosprawnych
Iwona Kremblewska, Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przyrowie, Sekretarz Rady
Barbara Bładziak, Prezes Katolickiego Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych, Przewodnicząca Rady
Mieczysława Michalik, Prezes Koła Ziemskiego Polskiego Związku Niewidomych w Częstochowie
Katarzyna Buchajczuk, Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie
Małgorzata Krasoń – Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych

*„Przyjaciele stają się fragmentem naszej biografii,
jak data urodzenia, pierwsza szkoła czy imiona rodziców”
Janusz Leon Wiśniewski*

Wymiana międzywojewódzka przedszkoli partnerskich – Przedszkole Happy Bees z Wrocławia/ Przedszkole w Lubojnie

W dniach 11-13 maja oraz 9-11 czerwca 2018 r. odbyła się III edycja Wymiany Międzywojewódzkiej Przedszkoli Partnerskich, realizowanej pod patronatem Wójta Gminy Mykanów Dariusza Pomady. Koordynatorami projektu były Alina Mazoń – dyrektor przedszkola w Lubojnie i Ewa Siemieniak – dyrektor przedszkola z Wrocławia. Jego celem było, m.in.: integrowanie dzieci, opiekunów i rodziców, poznanie innego regionu kraju w zakresie jego kultury, zwyczajów i obyczajów, a przede wszystkim realizacja podstawy programowej wychowania przedszkolnego, w innej niż dotychczasowa formie. W tegorocznej edycji jeden z modułów projektu był poświęcony treściom patriotycznym jako upamiętnienie Roku dla Niepodległej.

Majowy etap przedsięwzięcia odbył się we Wrocławiu. Do zaprzyjaźnionego przedszkola wyjechała 18-osobowa grupa przedszkolaków z grupy „Wesołe Minki”. Po szczęśliwej, długiej podróży zwiedziliśmy Muzeum Figur Woskowych. Byliśmy także we wrocławskim zoo wraz z Afrykarium. Podczas długiego spaceru ulicami starego Wrocławia, dzieci niestrudzenie poszukiwały krasnali. Odnalazyły ich mnóstwo, a radości i okrzykom zadowolenia nie było końca. W trakcie warsztatów tanecznych dzieci doskonaliły koordynację ruchową, spontaniczną i odtwórczą ekspresję rytmiczną – taneczną oraz język angielski. Podsumowaniem doświadczeń edukacyjnych były zajęcia i pokazy chemiczne, malowanie na płótnie. Dzieci przygotowały pocztówki z pozdrowieniami do rodziców, które dostarczyły na pocztę i wysłały do swoich domów. Podczas spotkań z rówieśnikami z Wrocławia dzieci poprzez zabawę nabywały i pogłębiały kompetencje społeczne, porozumiewanie się z rówieśnikami.

Wrocławscy goście zawitali w Przedszkolu w Lubojnie w czerwcu. Po krótkim odpoczynku złożyli wizytę w „Skansenie zabytkowych samochodów” Państwa Małgorzaty i Tomasza Sapałów, którzy bardzo serdecznie przyjęli przybyłych gości, wieńcząc pobyt przejażdżką wyjątkowym samochodem. Tak poznali pracę kierowcy. Podsumowaniem dnia były warsztaty kosmetyczne oraz nauka tańca do piosenki „The clapping song”.

Wycieczka do gospodarstwa agroturystycznego w Przybynowie była dla naszych gości wielkim przeżyciem. W mini skansenie Wsi Jurajskiej poznali tajniki pracy rolnika oraz oglądali starą, drewnianą chatę z przełomu XIX i XX wieku wraz z zabytkowym wyposażeniem i sprzętem rolniczym.

Po powrocie do przedszkola dzieci uczestniczyły w warsztatach „Jestem Polak mały” oraz odwiedziły gospodarstwo ogrodnicze Państwa Nabałczyk, gdzie aktywnie sadiły roślinki, które zabrały ze sobą do Wrocławia.

Ogromnym zaskoczeniem był grill integracyjny organizowany przez rodziców z grupy „Wesołe Minki”, podczas którego dzieci z obu przedszkoli śpiewały, tańczyły i wspólnie się bawiły. W podziękowaniu za fantastyczną niespodziankę przedszkolaki wykonały tańce, których nauczyły się w czasie projektu.

Na zakończenie pełnego wrażeń dnia przedszkolaki przygotowały pocztówki z pozdrowieniami do rodziców i urzędów. Była to „Pocztówka z Polski”, wykonana specjalnie z okazji rocznicy 100-lecia odzyskania niepodległości.

Zwiedzanie strażnicy Ochotniczej Straży Pożarnej w Lubojnie okazało się sporą atrakcją. Strażacy pokazali dzieciom wozy oraz sprzęt strażacki, a największą przyjemnością był przejazd samochodem strażackim. Dzieci otrzymały okolicznościowe medale oraz dyplomy projektu prezesa OSP Ryszarda Kulika.

Jednak wszystko, co dobre, szybko się kończy, więc nadszedł czas na podsumowanie. W sali zabaw Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Lubojnie dyrektor Alina Mazoń pięknymi słowami przywitała zaproszonych gości: Wójta Gminy Mykanów Dariusza Pomadę, radnego powiatu częstochowskiego Ignacego Palutka, przewodniczącego Rady Gminy Mykanów Włodzimierza Cichonia, radną Gminy Mykanów Małgorzatę Szulc, kierownika Referatu Oświaty Ewę Osuchowską, przewodniczącą Rady Rodziców Małgorzatę Sapałę oraz przedstawicieli OSP w Lubojnie. Nie zabrakło podziękowań wszystkim, którzy przyczynili się do zrealizowania wymiany między placówkami. Na zakończenie wszyscy uczestnicy projektu obdarowani zostali upominkami i certyfikatami. Uczestnictwo w kilkudniowych wyjazdach, podczas których przedszkolaki muszą radzić sobie bez rodziców, to doskonała szkoła samodzielności, która zaowocuje na szczeblach edukacyjnej drabiny. Po raz kolejny dzieci pokazały jak bardzo są niezwykłe, ile w nich zapału i otwartości na wszystko co nowe.

Serdeczne podziękowania kierujemy do Dariusza Pomady Wójta Gminy Mykanów za wsparcie, życzliwość i objęcie patronatem projektu. Radzie Rodziców, OSP

w Luboniu, Państwu Sapała, Krzysztofowi Nabiałczyk za otwarte serce oraz umożliwienie promocji naszej miejscowości i gminy w województwie dolnośląskim. Przedszkolom z Wierchowiska, Kuźnicy Kiedrzyńskiej oraz „Kotek Leon” z Woli Hankowskiej dziękujemy za użyczenie dziecięcych leżaczek.

O to, by wspólne zajęcia i zabawy rozwijały proces uczenia się dzieci oraz były okazją do doświadczania zadbały przede wszystkim kadry pedagogiczne obu placówek. Nie bez znaczenia było także wsparcie wolontariuszek ze szkoły

podstawowej oraz studentek, które aktywnie pomagały pedagogom.

Wszystko, co dobre szybko się kończy. Jednak mamy nadzieję, że to nie koniec, tylko początek czegoś nowego, czegoś co się nie kończy, a inspirowe, wzbogaca i spełnia marzenia.

Opracowała:
Alina Mazoń
Sylwia Kulik-Rosa

Balonowa Jura po mistrzowsku

Tomasz Filus, Mateusz Rękas i Arkadiusz Iwański to piloci, którzy okazali się liderami 34. Balonowych Mistrzostw Polski Janów-Olsztyn 2018' oraz 2. Jurajskich Zawodów Balonowych, które odbyły się w dniach 19-22 lipca na niebie gmin północnej Jury.

Liderzy stanęli dokładnie na tych samych stopniach podium w obu kategoriach. Tomasz Filus dodatkowo obronił zdobyty w ubiegłym roku tytuł Mistrza Polski.

W Balonowych Mistrzostwach Polski Juniorów z najlepszymi wynikami loty ukończył Jakub Dziedziak. Na drugim miejscu uplasował się Kacper Borkowski, a miejsce trzecie zajął Denis Dawidziuk.

Nagrody na scenie Jurajskiego Festiwalu Sztuki i Wina w Olsztynie wręczyli zwycięzcom przedstawiciele organizatorów i partnerów wydarzenia: Witold Filus – dyrektor

sportowy Mistrzostw, Michał Tomanek - prezes Aeroklubu Śląskiego, Marta Salwierak – radna Sejmiku Województwa Śląskiego oraz wójtowie Gmin Janów i Olsztyn - Joanna Ścigaj i Tomasz Kucharski.

Gminy Janów i Olsztyn oraz tereny gmin ościennych, na które balony zanosił czasem wiatr, odwiedziło trzydzieści ekip balonowych z kraju i zagranicy. Z polskimi pilotami w podniebnych zmaganiach konkurowały także ekipy z Litwy i Rosji. W sumie wraz z sędziami w gościnnym hotelu Kmicic w Złotym Potoku stacjonowało 165 osób.

Pierwsze kolorowe balony „na naszym niebie” pojawiły się w czwartek 19 lipca. Ostatni lot odbył się 22 lipca tuż po godzinie 5.00 rano. Imprezie w Złotym Potoku towarzyszył – Podniebny Festiwal Jazzu Tradycyjnego, natomiast na rynku w Olsztynie Jurajski Festiwal Sztuki i Wina.

Organizatorami wydarzenia byli: Gmina Janów, Gmina Olsztyn i Aeroklub Śląski, czyli komitet organizacyjny w składzie: Monika Kosiela, Ireneusz Bartkowiak, Paulina Bartkowiak, Mariusz Bugara, Natalia Hołowińska i prawa ręka dyrektora sportowego - Marian Mitka.

Patronat honorowy sprawowali: Minister Sportu i Turystyki oraz Marszałek Województwa Śląskiego. Partnerami byli: Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Starostwo Powiatowe w Częstochowie, Samorządowy Ośrodek Sportu i Rekreacji w Janowie, Regionalny Ośrodek Kultury w Częstochowie, Jurassic Foto Team – organizator warsztatów fotograficznych oraz Krakowski Bank Spółdzielczy, Autoryzowany Dealer Mercedes – Benz - Grupa Wróbel, Euroglas – Piotr Noga, Cemex, Inżynieria Paweł Jędrzyk, AQUILA Tektura Falista, Arcus Drukarki, Auchan Poczesna Galeria Jurajska, Kabex, Callida, Catering Kozak, Sala Bankietowa Jura Park, Spichlerz, Hotel Fajkier, Hotel Galaxy – Jacek Legendziewicz, Hotel Kmicic, Piekarnia Janów-Olsztyn.

Medialnie patronowali: TVP 3 Katowice, Polskie Radio Katowice, Gazeta Wyborcza, Dziennik Zachodni, Gazeta Częstochowska, naszemiasto.pl, Samoloty.pl.

Wielkie podziękowania należą się Jednostkom OSP z Bystrzanowic, Piasku i Żurawia z komendantem gminnym

Piotrem Zatoniem, druhom z Jednostki OSP z Biskupic z prezesem Waldemarem Kondysem oraz wolontariuszom z gminy Olsztyn pod przewodnictwem Dariusza Góreckiego i mieszkającym Złotego Potoku z sołtysem Jackiem Lampą.

Opiekę medyczną sprawowali ratownicy z ALFAMED. Ochronę fizyczną zapewniała firma STYX, a obsługę informatyczną – KESKE.

Dodatkowo Regionalny Ośrodek Kultury w Częstochowie oraz Gminy Janów i Olsztyn zaprosili do udziału w otwartym Konkursie fotograficznym „Balonowa Jura Janów-Olsztyn 2018”. Termin nadsyłania prac to 31 lipca 2018 r. do godz. 12.00. Zwycięzcy Konkursu otrzymają statuetki, dyplomy oraz nagrody pieniężne i nagrodę specjalną Dyrektora ROK Częstochowa. W IV kwartale 2018 r. w siedzibach Współorganizatorów zostaną zorganizowane wystawy prezentujące nadesłane fotografie. Więcej na www.balonowajura.pl oraz na fb Balonowa Jura.

foto: na lądzie - Paulina Bartkowiak, w powietrzu - Mistrz Polski Tomasz Filus mk

MISTRZOSTWA EUROPY W SPEEDROWERZE

W speedrowerze popularnie nazywanym „żuźlem na rowerach” już od ponad 20 lat wyłaniani są Mistrzowie Świata oraz Europy. W tym roku organizatorem Mistrzostw Europy było Stowarzyszenie Speedway Fan Club Częstochowa przy współpracy z Parafialnym Klubem Sportowym „Victoria” Poczesna. Patronat honorowy objęli: Krzysztof Matyjaszczyk Prezydent Miasta Częstochowy, Stanisław Gmitruk Przewodniczący Sejmiku Województwa Śląskiego, Krzysztof Smela Starosta Częstochowski, Krzysztof Ujma Wójt Gminy Poczesna.

Otwarcie zawodów w Częstochowie

Zawody rozgrywane były od 27 do 29 lipca 2018 r. na dwóch torach w Częstochowie przy ul. Starzyńskiego 10 oraz w Bargłach w gminie Poczesna.

Start do biegu

Bezpośrednia walka

Na mecie

Do zawodów przystąpiło 174 zawodników z Anglii, Walii, Szkocji, Irlandii i Polski. Rywalizacja toczyła się w następujących konkurencjach, w których najlepsi okazali się:

Seniorzy indywidualnie:

1. Marcin Szymański (Polska) - (1,4,4,4,4) 17
2. Bartosz Grabowski (Polska) - (2,3,4,4,3) 16+1 miejsce w biegu dodatkowym
3. Remigiusz Burchardt (Polska) - (4,3,3,2,4) 16+2 miejsce w biegu dodatkowym

Drużynowo seniorzy i open:

- I. Reprezentacja Polski: 68
- II. Reprezentacja Anglii: 56
- III. Reprezentacja Walii: 46

Juniorzy indywidualnie:

1. Jakub Kościecha (Polska) - (4,4,3,4,4) 19
2. Wojciech Małecki (Polska) - (4,4,4,1,4) 17+1 miejsce w biegu dodatkowym
3. Fraser Garnett (Walia) - (4,4,4,2,3) 17+2 miejsce w biegu dodatkowym
15. Emil Krakowian (Polska) - (2,1,3,1,1) 8 PKS „Victoria” Poczesna

Drużynowo juniorzy:

- I. Reprezentacja Polski: 93
- II. Reprezentacja Anglia: 67
- III. Reprezentacja Walii: 45

Kobiety:

1. Macie Schmidt (Anglia) - (3,4,4,4,4) 19+1 miejsce w biegu dodatkowym
2. Laura Watson (Anglia) - (4,3,4,4,4) 19+2 miejsce w biegu dodatkowym
3. Gemma Hill (Anglia) - (4,4,4,3,1) 16+1 miejsce w biegu dodatkowym
13. Izabella Krawczyk (Polska) - (1,1,2,3,1) 8 PKS „Victoria” Poczesna

Zwycięskie Panie

Weterani (powyżej 39 lat):

1. Craig Marchant (Anglia) - (4,4,4,4,3) 19
  2. Mark Whitehead (Anglia) - (4,3,4,2,4) 17
  3. Dominik Rycharski (Polska) - (W,4,4,4,4) 16+1 miejsce w biegu dodatkowym
  11. Arkadiusz Dudek (Polska) - (2,1,3,2,2) 10 PKS „Victoria” Poczesna
- Komplet wyników i zdjęcia na stronie www.lwy.info.pl

Na słowa uznania zasługują organizatorzy za bardzo dobrą organizację zawodów.

Szczególne podziękowania należą się władzom i działaczom Gminy Poczesna za perfekcyjne przygotowanie toru w Bargłach oraz oprawę sportowo-kulturalną towarzyszącą przez trzy dni eliminacjom juniorów oraz finałom kobiet i weteranów. Wielkie sportowe święto na torze w Bargłach przeszło do historii, jako świetna promocja speedrowera, który jest ciekawą formą aktywności fizycznej oraz widowiskowym sportem.

TK

Zabytkowe pojazdy w gminie Janów

Serdecznie zapraszamy do kibicowania uczestnikom VI rundy Mistrzostw Polski Pojazdów Zabytkowych, które w ostatni weekend sierpnia będą stacjonować w złopotockim Hotelu Kmicic Belvedere & Spa. Zabytkowe pojazdy odwiedzą gminę Janów w ramach Rajdu Szlakiem Warowni Jurajskich organizowanego przez Automobilklub Częstochowski. Jak mówią organizatorzy na jurajskich szlakach w dniach 23-24-25 sierpnia pojawi się kilkadziesiąt bardzo ciekawych pojazdów, a wśród nich kilkanaście unikatowych, przedwojennych pereł motoryzacji. Najłatwiej będzie można je spotkać w Złotym Potoku, przy drodze wiodącej do Hotelu Kmicic w piątek i sobotę (24-25 sierpnia) w godzinach 16.00-18.00.

Kłomnicki rajd rowerowy

Już po raz trzeci w gminie Kłomnice odbył się „Sołecki Rajd Rowerowy – Witkowie 2018”. W dniu 8 lipca 2018 r. w miejscowości Witkowie zebrało się ponad 100 miłośników wypraw rowerowych z kilku gmin powiatu częstochowskiego. Głównym organizatorem rajdu była Rada Sołecka Witkowiec na czele z sołtysem – Panią Małgorzatą Nalewajką. Patronat nad rajdem objęli: Starosta Częstochowski – Krzysztof Smela i Wójt Gminy Kłomnice – Piotr Juszczyk. Uczestnicy mieli do przejechania trasę 30 km. Rajd zakończył się w Dolinie Dwóch Stawów w miejscowości Rzerzęczyce, a najwytrwalsi otrzymali nagrody. Główną ideą rajdu jest szerzenie rodzinnej turystyki rowerowej, zachęcanie do aktywnego wypoczynku na świeżym powietrzu, propagowanie zdrowego stylu życia oraz integracja społeczności powiatu częstochowskiego. W rajdzie nie liczy się, kto najszybciej dojedzie, najważniejsze jest to, aby do mety dojechać. Uczestnicy i organizatorzy już dziś zapraszają wszystkich zainteresowanych na „IV Sołecki Rajd Rowerowy – Witkowie 2019” w przyszłym roku w lipcu.

Leonard Smolarski

Wakacje nad Jeziorem Bodeńskim

W dn. 01.07-13.07.2018 r. wychowankowie z placówek obsługiwanych przez Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Błachowni mieli możliwość wypoczynku nad Jeziorem Bodeńskim w Niemczech. Warto było jechać kilkanaście godzin, aby móc zobaczyć przepiękne krajobrazy Jeziora Bodeńskiego, zapoznać się z historią tego regionu Niemiec.

W trakcie pobytu mieliśmy możliwość zwiedzenia muzeum Zeppelina w Friedrichshafen. Zeppeliny to symbol

miasta. Produkowane tylko nad Jeziorem Bodeńskim i codziennie latają nad głowami turystów. Niezapomnianym przeżyciem był rejs statkiem do Konstancji. W trakcie rejsu podziwialiśmy panoramę jeziora, zachwyciła nas szmaragdowa barwa wody. W Konstancji spacerowaliśmy uliczkami starego miasta. Kąpiele w czystym jak lza jeziorze, zabawy i gry na świeżym powietrzu, wyjazdy na basen w Imenstad to tylko niektóre z atrakcji które mogliśmy zobaczyć. Pogoda w czasie naszej wakacyjnej przygody była kapryśna, raz słońce, raz deszcz lecz nie miała wpływu na nasze samopoczucie i dobry humor. Dopelnieniem wrażeń z pobytu była wycieczka do Affenberg-Hill. Bawiliśmy się świetnie. Nigdy wcześniej nie mieliśmy możliwości aby widzieć z bliska i karmić dzikie zwierzęta w tym konkretnym przypadku - małpy. Małpy są słodkie i bardzo mądre. Wróciliśmy z pobytu pełni wrażeń i pięknych wspomnień.

Składamy serdeczne podziękowania Joannie Dudziński-Tann za pomoc w zorganizowaniu naszego wypoczynku, opiekę, kreatywność, bez której nie wyobrażamy sobie naszego pobytu w Niemczech. Dziękujemy za wszystko.

*Renata Wojciechowska
Koordynator Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej
w Błachowni*

Zdjęcie ze Starostą

Będzie się działo - imprezy we wrześniu

2 września	Przełajowa Ósemka – XVII Bieg Przełajowy im. Zdzisława Nowaka Mistrzostwa Makroregionu Śląskiego w Nordic Walking	OSiR Blachownia
8 września	XIX Ogólnopolskie Regaty UKS o „Puchar Ziemi Częstochowskiej”	Zalew Blachownia
4 września	Bieg pamięci	Lelów
8 września godz. 15.00	Festyn jubileuszowy	Starcza plac obok Urzędu Gminy
16 września	Ostatni etap VIII Jurajskiego Pucharu w Nordic Walking	Słowik Gmina Poczesna
16 września	III Powiatowy Przegląd Orkiestr	Kłomnice
14-16 września	Impreza Integracyjna „Olimpiada Razem”	Częstochowa
15-16 września	XXII Międzynarodowy Turniej Bokserski im. W. Szyńskiego i M. Chudego	Częstochowa

W sierpniu rusza II nabór Obywatel.IT – ponad 1 mln zł dla gmin na rozwój kompetencji cyfrowych

W sierpniu ruszy drugi nabór projektów w konkursie **“Obywatel.IT - program rozwoju kompetencji cyfrowych osób powyżej 25 roku życia w śląskim i opolskim”**. Gminy i organizacje z województwa śląskiego i opolskiego będą mogły starać się o granty w wysokości **od 15 tys. do 150 tys. złotych** na przeszkolenie mieszkańców w zakresie kompetencji cyfrowych. Łączna alokacja środków pieniężnych przeznaczona na granty w drugim naborze wyniesie ponad 1 mln zł.

W projektach nie jest wymagane wnoszenie wkładu własnego. Realizacja projektu powinna zakończyć się do końca 2019 roku. Grantobiorcy będą mogli przeznaczyć maksymalnie 40% wartości grantu na zakup sprzętu zgodnie z wytycznymi dla zakupu sprzętu w projekcie, który będą mogli przeznaczyć na dalsze wykorzystanie w szkole lub ośrodku doskonalenia nauczycieli.

„Pierwszy nabór trwał od 2 kwietnia do 18 maja i zakończył się wielkim sukcesem. Gminy samodzielnie i w partnerstwach z organizacjami pozarządowymi złożyły łącznie 58 wniosków na kwotę przekraczającą 5,8 mln zł. Większość wniosków była na naprawdę wysokim poziomie. Po ocenie merytorycznej przyznaliśmy dofinansowanie 46 gminom. Cieszy nas to, że większość wnioskodawców zdecydowała się na składanie wniosków opiewających na kwoty przekraczające 100 tys. zł” – mówi Piotr Czarnojańczyk, koordynator projektu.

W drugim naborze szanse na otrzymanie dofinansowania będą miały zarówno te gminy, które wcześniej nie startowały, jak i te, którym nie powiodło się w pierwszym naborze.

„Zasady aplikowania o grant pozostają te same, co w pierwszym naborze. Składając wnioski w drugim naborze gminy powinny się skupić przede wszystkim na metodach dotarcia do odbiorców ostatecznych projektu. Po opisie potencjalnych odbiorców, sposobu i częstotliwości rekrutacji Komisja oceniająca wnioski widzi, czy wnioskodawca dobrze zna swoje lokalne środowisko. Także partnerstwa gmin z organizacjami są mile widziane – chcemy, aby Obywatel.IT przyczynił się także do rozwoju lokalnego trzeciego sektora” – podkreśla Czarnojańczyk.

Więcej informacji na temat projektu Obywatel.IT, naboru oraz dokumenty projektowe znajdują się na stronie www.obywatel-it.com. Kontakt z zespołem projektowym można uzyskać za pośrednictwem poczty e-mail (kontakt@obywatel-it.com), a także za pośrednictwem infolinii tel. 579 650 968 (czynna od poniedziałku do piątku w godz. 10.00-16.00).

Projekt jest realizowany przez Instytut Pracy i Edukacji, Instytut Rozwoju Rynku Pracy i Ośrodki Wspierania Inicjatyw Społecznych. Projekt współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Wartość projektu to: 6 165 910,00 zł w tym wartość dofinansowania wynosi: 6 102 500,00 zł.

III POWIATOWY PRZEGLĄD ORKIESTR DĘTYCH

14:00
przemarsz

16 września 2018
Kłomnice

14:30
oficjalne
rozpoczęcie

SPONSOR GŁÓWNY
POWIAT CZĘSTOCHOWSKI

GMINNY
OŚRODEK KULTURY
W KŁOMNICACH

GMINA
KŁOMNICE

Wydawca:

Starostwo Powiatowe w Częstochowie, ul. Jana III Sobieskiego 9, tel./fax +48 34 322 92 11

Redaguje zespół:

Janusz Krakowian (red. nacj), Patryk Jeziak, Grażyna Folaron, Iwona Ciniewska,
Katarzyna Kuter, Tadeusz Kapica, Tomasz Świtycz, Patrycja Witkowska, Liliana Pakuła

www.czestochowa.powiat.pl

e-mail: promocja@czestochowa.powiat.pl

Druk:

Drukarnia "PAULA", ul. Rocha 118, 42-200 Częstochowa, www.drukarniapaula.pl